

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Diff. II. Notantur alia ad solvendas Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

monetam. Fundatur hoc in Auctoritate Aug. *Sicut pravaricatoribus Angelis Deus non intendit illam, quā in veritate non steterunt, voluntatem; ita nec hominibus hunc affectum, quo diabolus imitatur, inseruit.* Ita August. ad articulos sibi falso impositos, art. 6.

Ex quo ulterius colligitur, quid sit respondendum illi Dilemmati, vel sum inclusus in eorum numero, quos Deus antecederet efficaciterque selegit, vel non sum? si primum, salvabor infallibiliter; Si secundum, damnabor infallibiliter: in nostris principiis locum non habet, quia nos pro alio adæquato motivo ponimus merita absolute prævisa.

Rursus antecederet quidem independentem à meritis habuit voluntatem gratiosam salvandi, sed collatio ipsa salutis requirit merita.

Alii dicunt, ordine intentionis non requisita merita; secus ordine executionis; cura ergo ut prædestineris? ut solet citari Augustinus; licet plerique censeant id non esse Augustini.

DIFFICULTAS II.

Notantur alia ad solvendas Objectiones.

NO T O 3. Cum nos ex duplici motivo totali dicamus formari prædestinationem, ostendimus quomodo consentaneè ad naturam eligendorum, expectetur liber illorum consensus; sed independentem ab hoc principio, ad salvandam conditionem libertatis prædestinatorum, sufficit consensus illorum in statu conditionato prævisus, intendendo finem non nisi ex illa suppositione: & sicut efficacia gratiæ ex simili suppositione desumpta, salvat libertatem; ita salvabit & prædestinatio.

Et quamvis jam illam prædestinationem non possit reddere electus, ne sit prædestinatio; hoc non posse reddere, est ex suppositione consequenti: quia ex suppositione consensus; quæ suppositio est antecedens duratione, non præcedenti suppositionis.

Immerito etiam assumitur, quod in illa electione æterna scientia conditionata, perinde se habeat ad salvandam nostram libertatem, ac si nihil Deus sub conditione cognovisset; hoc enim negatur, patiturque instantiam in materia de efficacia gratiæ; ipsum autem objectum conditionatum, licet non sit motivum, ut olim dictum, ad prædestinationem, est tamen requisitum ut liberè prædestinemur.

Unde ulterius concedimus, eundem ordinem debere servari in statu absoluto, qui servatur in conditionato, quoad causas necessarias ad operandum, vires, operativitatem &c. sed non eundem ordinem, quoad desumibilia ex suppositione ipsius status conditionati. Quia verò prædestinatio supponit statum conditionatum,

licet præcedat salutem in absoluto statu, non debet præcedere in conditionato.

Sed hæc prædestinatio non oberit, quo minus adhuc Deus det media non nisi indifferentia; nec enim illa dabit hoc intuitu, ut frustretur effectus, sed dabit ut tueatur libertatem conferendo medium selectum, adeoque cum indifferentia, infallibiliter, ex suppositione consensus conditionati, operaturum.

Concordabunt autem voluntas Dei, ut in virtute & perfectione crescamus, cum voluntate gloriæ in certo gradu, & perfectione; nam quod velit nos magis & magis crescere, refertur in complacentiam inefficacem; prævidendo autem usum nostræ libertatis gratiæ adjunctæ, in his & illis circumstantiis præsentis ordinis, determinat certum gradum gloriæ.

NO T O 4. Beneficio duplicis illius motivi, facile ostenditur, quomodo decretum prædestinationis nec dignitati humanitatis deroget, nec decretis de Incarnatione; sed independentem ab hoc principio, in primis salvatur primum; quia quod plures homines non sint electi, sed plures Angeli, qui in natura cum Christo D. non participant, id non derogat dignitati humanitatis; quia placitum hoc erat Christo D. ut non pacisceretur de pluralitate salutis hominum, præcipue cum non magis Christus D. glorificetur gloriâ hominum, quam Angelorum; quia utrisque ex meritis Christi decreta gloria.

Dici etiam potest, quod prædestinatio sit facta ante prævisa merita nostra absoluta, sed non ante absoluta merita Christi D. ejus enim prædestinatio erat exemplar nostræ prædestinationis; & cum decreta fuerit Incarnatio etiam ex motivo capitis, de cuius ratione est influere in sua membra, qui influxus perficitur per gratias; hinc sub hac formalitate prior fuit intentio finis, hoc est, Christi D. quam nostra merita.

Cæterum, sicut datur varietas finium, & quod uno respectu habet rationem finis adeoque prioris, alio respectu habet rationem medii, adeoque rationem posterioris; ita & in præsentia.

Quod autem ad illud secundum attinet, An ante prævisum originale sumus prædestinati? ad hoc etiam ex variis principiis responderi potest, in primis stando in distinctione duplicis ordinis Intentionis, & Executionis, dici posset ante prævisum originale decretam esse illis gloriam, licet ordine executionis præsupposuerit originale. Independentem ab hoc principio dici posset, quod sint prædestinati ante prævisum quidem originale pro statu absoluto, non tamen ante prævisum pro statu conditionato: & sic sub conditione nascendi ex concubitu illicito, potuisset absolute decerni salvandus. Dici etiam posset, quod sicut humanitas Christi est de-

de decreta non decernendo in particulari, ex qua matre nasceretur determinate; ita posset fieri de illis prædestinatis, ut scilicet non determinetur, ex qua matre aliquis Prædestinatorum sit nasciturus.

Noto 5. Licet ad defendendam nostram Conclusionem non sit necessarium (de quo eam infra) duplicem ordinem intentionis, & executionis admittere; quantum tamen ad hanc materiam spectat, etiam hic commodè defendi potest. Potest enim in ordine executionis dari merces, intendi autem sub præcisa formalitate gloriæ.

Elucet executio operis manifeste intentionem agentis, quoad substantiam finis, sed non manifestat quoad motivum Intentionis: Atque ita emptio equi pecuniâ manifestat intentionem vendentis, sed non manifestat motivum propter quod, huic potius, quam illi venditur.

Salvabiturque hic adhuc major Dei gloria, quia major est Deo gloria ipsa nostra gloria quâ talis, quâ quæ merces; quia quâ talis magis excedit misericordiam Dei, & ejus libertatem. Rursus, major est Dei gloria id, in quod Deus gloriæ ipso influit; & ita maxima est Deo gloria in eo hypostatice, quia in illam influit substantiâ terminativè persona Verbi: quod etiam reperitur in visione, quâ tali, quæ completur promerit objecto increato, seipso concurrente terminativè, principiando experimentalem sui vocatam: jam autem in merita nostra non ita influit: hinc illa non sunt tanta Dei gloria, adeoque nec beatitudo collata sub formalitate mercedis, est tanta Dei gloria, quanta est Dei gloria, cum confertur præcisè ut gloria, ex Dei libertate.

Nec obest, quod merita sint libera, nam in ordine ad dignitatem taxandam, non accipitur pro regula, ut aliquid sit liberum; nam amor in præcisa est necessarius, & tamen illo magis glorificatur Deus, præ amore viæ.

Unde jam solvitur illud argumentum: Eo modo Deus confert gloriam in tempore, quo eandem destinat in intentione; atqui in tempore confert illam non nisi propter merita; Ergo destinatur propter eadem: Dicit enim potest, quod Deus conferat gloriam tanquam objectum collationis & voluntatis conferendi non nisi propter merita; sed si spectetur voluntas conferendi, nec in tempore, nec ab æterno est propter merita in sententia, quæ non admittit duplex illud motivum.

Dicerent alii, quod eodem modo, quo ad ordinem executionis in tempore conferat Deus gloriam, quo, quoad ordinem executionis, voluntatem eandem ab æterno conferre: sed non eodem modo, quoad intentionem & executionem, & in tempore, & in æternitate se habet; & in tempore, & ab æterno intendit illam

sine meritis in aliâ sententia. In tempore autem & in æternitate vult & voluit exequi illam, dependentem à meritis.

Noto 6. Quod reprobatio malorum facta sit non nisi ex prævisis absolutè demeritis, licet defendi posset gloriam esse decretam antecedenter ad bona merita. Ratio, quia Aug. qui est Magister in his materiis, Ecclesiæ, cum sæpius tribuisset prædestinationem nostram, soli gratiæ, & misericordiæ; reprobationem semper revocat ad justitiam Dei. Ita Ench. c. 99. inquit: *Miseretur Deus magna bonitate, obdurat nulla iniquitate, ut nec liberatus de suis meritis gloriatur, nec damnatus, nisi de suis meritis conqueratur*: ubi quod reprobi non possint de Deo queri justè, reducit in ipsorum demerita, quod autem Electi non possint gloriari, ex eo est: quia prædestinationem suam debent referre in Dei bonitatem.

Eo etiam servit Auct. ejusdem Aug. ejusdem Ench. c. 98. *Iacob dilexit per misericordiam gratuitam: Esau autem odio habuit per iudicium debitum*, quomodo autem est debitum, ante demerita absoluta?

Similia habet ep. 109. & l. de Præd. SS. c. 6. *Gratis ergo constitutum est, quod consecutus est electio, non præcessit eorum aliquid, quod priores darent, & retribuatur illis; pro nihilo enim salvos fecit eos; Ceteris autem qui excecati sunt, in retributione factum est.*

Docuit idem Concil. Valentinum sub Lothario An. 855. celebratum; *Fidenter fatemur, inquit, Prædestinationem Electorum ad vitam esse, prædestinationem impiorum ad mortem; in electione tamen salvandorum, misericordiam Dei, præcedere meritum bonum, in damnatione præteritorum, meritum malum, præcedere justitiæ iudicium.*

Deinde alia disparitas est, quia id non repugnat ex una parte misericordiæ Dei, eamque superexaltat; nec repugnat justitiæ, quia nulli merenti denegat salutem: Si autem aliquis damnaretur independentem à demeritis absolutis; misericordiæ, & bonitati Divinæ non congrueret, nec hoc deposcit justitia: quia illa reddit unicuique quod suum est; pœna autem non est ante demerita. An autem absolutè loquendo sub alia formalitate id potuerit facere Deus? de hoc dictum est in materia de Pœnitentia.

Noto 7. Quod voluntas Dei inefficax salvandi omnes, habeat distinctionem à voluntate efficaci versante circa Electos: diversitas peti debet vel ex æquivalentiâ, vel ex diversitate connotatorum; de quibus supra jam est dictum.

Concedimus etiam, quod quem ordinem habent objecta inter se, eundem habeant etiam in mente Dei: Sed quia nulla est necessitas dicendi, quod formalitas gloriæ, non sit prior formalitate mercedis, ideo per prius, sub illa formalitate intendi poterit.

Ex

R. P.
H. MŁOD
NOWSKI
bm. de. Z.
VI
S

Ex vi autem huius decreti, & intentionis spectat ad Deum tanquam causam primam apponere tales circumstantias, ut impleantur omnia illa merita, ratione quorum praevidetur ipsum obiectum in ordine executionis conferendum, ne sit necesse ad miracula recurrere pro illorum conservatione, ut incidant tandem in circumstantias illas.

Et hic notanda differentia inter voluntatem illam praeDestinativam ex duplici motivo procedentem, & inter has duas: Accipio te absolute in maritum, & non accipio te in maritum, si pater meus non consenserit. Item, volo absolute & efficaciter producere Petrum, & simul volo conditionate non producere. Item, non potest absolute Deus praeDefinire actum bonum, & simul conditionate illum non velle. Ratio, quia hae propositiones in una sui parte obiectum affirmant, in posteriori negant. Rursus posterior conditionata, ex vi conditionatae restringit priorem, deiecitque à statu absoluto: quod non fit, dum ex duplici motivo formatur decretum praeDestinativum; immo quamvis dicatur, in ordine executionis attendi ad merita stabunt adhuc illi ordines secum, sicut stant & in aliis materiis.

Ceterum, quod attinet ad volitiones illas accipiendi mariti, ea etiam secum hoc sensu stare possent. Accipio te absolute, quantum est ex me, in maritum, nec ullum alium volo, sed quia sum adstricta obedientiae parentum, si pater meus non consenserit, non accipio: ubi volitio matrimonii erit gratiosa, ipsum obiectum executioni mandandum onerosum.

Unde ulterius dicitur, illam voluntatem esse voluntatem remunerandi ex adjuncto, quod est ratione alius motivi, ordinis, executionis obiecti onerosè conferendi, motivoque gloriae respondet tanquam effectus beatitudo sub formalitate gloriae; sicut meritis, respondet tanquam effectus, ipsa gloria, per modum praemii. Ipsum autem decretum intentionis est radicaliter efficax; ordini enim executionis proximè efficacia competit, ut etiam sit in humanis.

Concesso autem quod prior ratio finis intentionis finis etiam in Deo; posterior autem electio mediorum, sufficit quod inter motiva prioritatem habeat intentio gloriae, quia talis, ob Dei bonitatem; ad eum modum, quo ex pluribus motivis decreta est Incarnatio; licet excellentia mysterii, primitatem habeat intelligibilitatis. Deinde, quamvis intentio finis sit prior mediis, non tamen praecedit motiva; jam autem merita dicuntur esse motivum.

DIFFICULTAS III.

Defenditur Ordo Intentionis, & Executionis in Divinis.

Quamvis ad defendendam Conclusionem positam, non sit opus assumere, quod in

mente Divina alius sit ordo intentionis, alius executionis, ut aliquoties dictum est. Ceterum, absolute loquendo defendi potest, quem ordinem duplicem etiam tenentes praeDestinationem fieri post absolute praevisa merita, non pauci rejiciunt, inter quos est etiam Ruiz.

Quod autem hic ordo defendi possit, ratio est. Tum, quia illum sufficienter innuit Aug. de Prædest. SS. c. 17. *Electi sunt itaque ante mundi constitutionem*, en intentio! *ea praeDestinatione pergit Aug. in qua Deus sua futura facta praeservit; Electi autem sunt de mundo ea vocatione, quia Deus id, quod praeDestinavit implevit*: en ordo executionis! Tum, quia de facto in nobis datur duplex hic ordo; quod ipsum apud nos contingit dupliciter; nam aliquando distincto actu versamur circa finem, & distincto circa media; rursus eodem actu versamur circa utrumque; ceterum relinquitur locus, ut sub alia formalitate, idem realiter actus, sit intentio, & sub alia formalitate, executio: nihil autem verat seclusis imperfectionibus, simile quid Deo attribui. Tum, quia prius Deus per nos intelligit, posterius vult, idque non nisi ratione: cur ergo simile quid de istis ordinibus non tribuetur Deo?

Ad solvendas Objectiones

NO T O 1. Quod ordo executionis pendeat ab ordine intentionis praesuppositivè, sed non per influxum verè causalitatis; & si contendas debere esse illos actus duos ratione, concedi id poterit; & tamen stare duplex ille ordo.

Unde ulterius radicaliter quidem res accipit existentiam ab ordine intentionis, & sic radicaliter determinat ad executionem; non tamen proximè; sicut & nostra volitio, ratione executivæ, immediate ponit suum obiectum.

Dici etiam potest, quod Deus & creatura prudenter possint velle finem non volendo determinatè, sed sub divisione media, quando finis non est ita connexus, ut non nisi per hanc media obtineri debeat: & sic Deus vel creatura potest velle ignitionem non determinando, ut ab hoc in individuo procedat igne. Quando autem finis est determinatè connexus cum mediis, prudenter appeti non potest appetitu efficaci, quin appetatur medium; sed tunc datur adhuc locus intra eundem ratione actum distinguendæ duplicis formalitatis, hoc est, intentionis, & executionis. S. Thom. qui citatur ex 1. 2. q. 8. a. 3. ad 2. non plus vult, quam quod sanitas existens, amari possit, & non per ordinem ad media; Jam autem media amantur per ordinem ad finem; sed inde nihil sequitur contra nos.

NO T O 2. Ut radicaliter perducatur ad executionem intentio finis, nihil illi deesse; deesse tamen ut perducatur proximè; quia id spectat ad formalitatem executivæ; immo & artifex retinens